

**TOVUSH.ESHITUV SISTEMASI TUZULISHI .KLINIKADA
AUSKULTATSIYA USULI ORQALI TEKSHIRISHNING FIZIK
ASOSLARI**

Xodjayeva D.Z.

Toshkent davlat stomatologiya institutining 1 bosqich talabalari

Axrorov A.A.

Tursunov R.A.

Tolibjonov A.A.

***Annotatsiya.** Ushbu maqolada tovush hamda odam eshituv sistemasining tuzilishi haqida malumotlar keltirilgan. Klinikada auskultatsiya usuli yordamida bemorlarning ichki a'zolaridagi patogen holatlarni va ichki a'zolar topografiyasini aniqlashda usulaari haqida so'z boradi*

***Kalit so'zlar:** To'liq , tembr, chastota, infratovush(IT), ultratovush(UT), tovush intensivligi, garmonik spektr stetoskop ,fonendoskop,fonokardiografiya(FKG), perukssiya, audiometriya,koxlear protezlash usuli, amplitudayoki intensivlik*

Tovush hodisalarini o'rganuvchi fizika bo'limiga akustika deyiladi .Tovush – (bu zarrachalarning elastik muhitda tebranishdir) qulog'imiz seza oladigan chastotalard zarrachalarning elastik muhitda tebranishidir . Tebranishlar muhitda tarqalish jarayoniga to'liq deyiladi. Tovushning kuchi qancha katta bo'lsa, tovush shunchalik qattiq bo'ladi.. Ya'ni $16 - 2 * 10^4$ Gs chastotadagi diapazondir.

16 Gs chastotadan kichik tebranishlarga infratovush (IT),

$2 * 10^4$ Gs dan kattalarini ultratovush (UT) deb ataladi.

IT va UT larni qulog'imiz qabul qilmaydi.

Tembr – bu eshitish sezgisining sifat xarakteristikasi bo'lib, asosan tovushning garmonik spektri bilan xarakterlanadi.

Garmonik spektr bu tebranishnig shakli hisoblanadi

Tovushning xarakterikasi

Fizikaviy (ob'ektiv)
fiziologik)

1. Chastota
2. Amplituda yoki intensivlik
3. Garmonik spektr

Psixofizikaviy (subyektiv ,

1. Balandlik
2. Qattqlik
3. Tembr

Eshituv sistemasi yani quloq u 3 qismdan iborat bo'lib tashqi ,o'rta va ichki qismlardan tashkil topgan. Tashqi qism quloq suprasi hamda eshituv yo'lidan iborat bo'lib bular tovushni o'rta quloqqa yo'naltiradi . Orta quloqda eshitish suyakchalari bo'lib ular:bolgacha ,sandoncha hamda uzangichadan iborat. O'rta quloq yevestaxiy nayi orqali tashqi muhit bilan bog'langan. Ichki quloq chig'anoq hamda vestibilyar apparat(muvozanat a'zosi) dan iborat. Chig'anoqning ichida har bir chastotaga javob beradigan tolalar retseptorlar (kortiyev a'zosi) bor. Kortiyev a'zosi mexanik tebranishlarni elektr signalariga aylantirib beradi.

Kasallikni diagnostika qilishning keng tarqalgan usularidan biri auskultatsiya(eshitib ko'rish)hisoblanadi .Auskultatsiya uchun stetoskop fonendoskop qo'llaniladi.fonendaskop kovak kapsula hamda tovushni uzatadigan membranadan iborat.membrana bemor tanasiga qo'yiladi ,undan chiqqan ikkita trubka hamshira qulog'iga boradi.

O'pka auskultatsiyasi tik turgan holatda o'tkaziladi bemor burun orqali nafas oladi ,stetafonedaskop orqali avval o'mrov usti keyin omrov osti eshitiladi.O'pka auskultatsiyasda yurak soxasidan eshitilmaydi.

FKG(fonokardiografiya) bu usulda yurak tonlari va shovqinlarini grafik tasvirini ko'rstadi.

References

1. Zukhriddinovna K. D. METHODOLOGY OF TEACHING PHYSICS IN ACADEMIC LYCEUMS OF MEDICAL DIRECTION //Journal of Critical Reviews. – 2020. – T. 6. – №. 5. – C. 2019.
2. Khodjaeva D. Z., Abidova N. S., Gadaev A. M. PROVIDING CORRECT

EVALUATION OF STUDENTS IN DISTANCE LEARNING //POLISH SCIENCE JOURNAL. – 2021. – C.

3. Abduganieva S. K., Nurmatova F. B., Khodjaev D. Z. INTER-SUBJECT INTEGRATION ON THE EXAMPLE OF BIOPHYSICS AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN MEDICINE //Oriental Journal of Medicine and Pharmacology. – 2022. – T. 2. – №. 05. – C. .

4. Djurakulova S. S., Xodjayeva D. Z. ARTERIAL BOSIM OSHISHI. GIPERTONIYA //Educational Research in Universal Sciences. – 2024. – T. 3. – №. 2 SPECIAL. – C.